

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2021-2022

Anul de studiu I / Semestrul I

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Drept și Științe Sociale
1.3. Departamentul	DPPD
1.4. Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/calificarea*	Pedagogia învățământului primar și preșcolar / Profesor în învățământul primar, profesor în învățământul preșcolar, acces în ciclurile de master și doctorat în științele educației

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Fundamentele psihopedagogiei speciale			2.2. Cod disciplină	1103		
2.3. Titularul activității de curs	Lect. univ. dr. Petrovan Ramona Stefana						
2.4. Titularul activității de seminar / laborator	Lect. univ. dr. Petrovan Ramona Stefana						
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					17
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități					-

3.7 Total ore studiu individual	69
3.8 Total ore din planul de învățământ*	56
3.9 Total ore pe semestru	125
3.10 Numărul de credite**	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoștințe de specialitate dobândite prin studierea disciplinelor Fundamentele psihologiei și Fundamentele Pedagogiei ,studiate în anul I, prin parcurgerea suporturilor de curs aferente și studierea bibliografiei recomandate ,precum și prin practica observativă din unitățile de învățământ
4.2. de competențe	- Competențe de operare pe calculator (minimal: Word, Excel, PowerPoint, InternetExplorer).

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Participare activă • Lectura suportului de curs
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura bibliografiei recomandate • Elaborarea și susținerea lucrărilor planificate și asamblarea acestora într-un portofoliu de evaluare • Participare activă

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C3. Evaluarea proceselor de învățare, a rezultatelor și a progresului înregistrat de preșcolari/ școlarii mici C4. Abordarea managerială a grupului de preșcolari/ școlari mici, a procesului de învățământ și a activităților de învățare/integrare socială specifice vârstei grupului țintă C8 .Aplicarea caracteristicilor învățământului centrat pe elev în proiectarea, implementarea și evaluarea curriculum-ului școlar
Competențe transversale	CT4: Promovarea valorilor asociate realizării unui învățământ de calitate, în conformitate cu politicile educaționale interne și în acord cu cele elaborate și popularizate la nivel european, pe baza cunoașterii specificității domeniului educațional european și a interculturalității

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Realizarea unor strategii de intervenție psihopedagogică în cazul copiilor cu cerințe educative speciale ,pe baza cunoașterii particularităților psihologice /de dezvoltare specifice în cazul acestor copii
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea și analizarea principalelor domenii/componente ale psihopedagogiei speciale; - Identificarea și înțelegerea specificului principalelor categorii de persoane cu nevoi speciale sau aflate în dificultate; - Cunoașterea principalelor categorii de intervenție și acțiune pentru persoanele cu nevoi speciale, și în special pentru copiii cu cerințe educative speciale; - Dezvoltarea abilităților de abordare a copilului cu CES integrat în învățământul de masă

8. Conținuturi*

Curs	Metode de predare	Observații
1. Delimitări conceptuale și terminologie specifică <ol style="list-style-type: none"> Educație, pedagogie, psihopedagogie, psihopedagogie specială. Dezvoltarea psihopedagogiei și relația cu alte științe Tipologia deficiențelor (terminologie specifică): educație specială; cerințe educative speciale; coeficient de inteligență (QI); deficiență, defect, handicap; deficiență mintală / pseudo-deficiență mintală; intelect liminar; dificultăți de învățare; tulburări socioafective și de comportament; recuperare; compensare, integrare; evaluare multidisciplinară; plan de intervenție personalizat. Structura învățământului special din țara noastră Învățământul integrat în țara noastră Cadrul legislativ de protecție și educație specială a elevilor cu deficiențe 	Prelegere, Conversație, Dezbateri, Explicație	4 R Petrovan Elemente de Psihopedagogie Specială și psihopedagogia integrării ,suport de curs,Seria Didactica,2018,pag 7-19
2. Elemente de psihopedagogia deficienților mintal <ol style="list-style-type: none"> Conceptul de deficiență mintală Forme ale deficienței mintale Definirea pseudo-deficienței mintale și a intelectului liminar Rolul evaluării multidisciplinare pentru o bună orientare școlară și profesională a elevilor cu deficiență mintală Terapii specifice în cazul deficienței mintale Posibilități de integrare în învățământul de masă 	Prelegere, Conversație, Dezbateri	4 R Petrovan Elemente de Psihopedagogie Specială și psihopedagogia integrării ,suport de curs,Seria Didactica,2018,pag 19-31
3. Deficiențele senzorial- vizuale/auditive Deficiențele vizuale <ol style="list-style-type: none"> Etiologia și clasificarea deficiențelor de vedere 	Prelegere, Conversație, Explicație,	4

<p>b) Caracteristicile funcțiilor și proceselor psihice c) Compensarea și recuperarea. Orientarea școlară și integrarea profesională</p> <p>Deficiențele de auz</p> <p>a) Cauzele și clasificarea deficiențelor de auz b) Analiză comparativă: copil auzitor / copil cu deficiență auditivă. Implicații psihopedagogice ale surdității c) Principii ale demutizării. Labiolectura. Limbajul mimico-gesticular. Integrarea școlară și profesională în cazul deficiențelor de auz</p>	Dezbatere	R Petrovan Elemente de Psihopedagogie Specială și psihopedagogia integrării ,suport de curs,Seria Didactica,2018,pag 19-39
<p>4.Deficiențele motorii</p> <p>a) Etiologie și manifestare b) Forme / clasificarea deficiențelor motorii c) Limitele și efectele protezării Integrarea școlară și profesională</p>	Prelegere, Conversație, Dezbatere	4 R Petrovan Elemente de Psihopedagogie Specială și psihopedagogia integrării ,suport de curs,Seria Didactica,2018,pag 56-62
<p>5.Tulburările de limbaj</p> <p>a) Etiologie și clasificare b) Dislalia polimorfă:caracterizare, clasificare, etape în corectarea dislaliei c) Balbismul : caracterizare, clasificare, etape în corectarea balbismului d) Rinolalia : caracterizare, clasificare, etape în corectarea rinolaliei e) Afazia : caracterizare, clasificare, etape în corectarea afaziei f) Dizartria: caracterizare, clasificare, etape în corectarea dizartriei</p>	Prelegere, Conversație, Explicație Dezbatere	4 Anca, M.D. (2007). <i>Logopedie</i> . Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca. Anca, M.D.; Hațegan, C. (2008). <i>Terapia limbajului-o abordare interdisciplinară</i> , Presa Universitară Clujeană.
<p>6. Tulburările socio-afective și comportamentale</p> <p>a) Factori predispozanți ai tulburărilor de comportament b) Abordarea multidisciplinară a fenomenului delincvenței juvenile Rolul psihodiagnozei și consilierii psihopedagogice în prevenirea comportamentului delinvențial. Reeducarea delincvenților</p>	Prelegere, Conversație, Dezbatere	4 R Petrovan Elemente de Psihopedagogie Specială și psihopedagogia integrării ,suport de curs,Seria Didactica,2018,pag 62-69 Magerotte G, Willaye E, (2012), <i>Intervenția comportamentală clinică. Formarea în A.B.A</i> , Editura ASCR, Cluj Napoca
<p>7. Deficiențele asociate</p> <p>a) Surdo-cecitatea b) Autismul c) Instabilitatea psihomotorie și emoțională; Sindromul ADHD d) Tulburările instrumentale; dislexia, disgrafia, discalculia e) Terapii specifice deficiențelor enumerate</p>	Prelegere, Conversație, Dezbatere,	4 R Petrovan Elemente de Psihopedagogie Specială și psihopedagogia integrării ,suport de curs,Seria

Bibliografie

1. *** (1995). *Cerințe speciale în clasă. Pachet de resurse pentru instruirea profesorilor*. București: UNICEF.
2. *** (1999). *Dezvoltarea practicilor incluzive în școli. Ghid managerial*. București: MEN și UNICEF.
3. *** *Cartea albă RENINCO* (1999). UNICEF & RENINCO.
4. Aitken, S., Buultjens, M. (2007). *Procesul de predare – învățare la copiii cu surdocecitate*, București, Editura Semne
5. Anca, M. (2000), *Examinarea și evaluarea funcției auditive*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
6. Anca, M. (2000), *Intervenții psihopedagogice în antrenarea funcției auditive*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
7. Anca, M.D. (2007). *Logopedie*. Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca.
8. Anca, M.D.; Hațegan, C. (2008). *Terapia limbajului-o abordare interdisciplinară*, Presa Universitară Clujeană.
9. Anca, M. (2003), *Logopedie*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
10. Anca, M. (2004), *Psihologia deficienților de auz*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
11. Boscaiu, E. (1973), *Prevenirea și corectarea tulburărilor de vorbire în grădinițele de copii*, E.D.P., București.
12. Boscaiu, E. (1983), *Bălbâiala, prevenire și tratament*, E.D.P., București .
13. Caraman L.; Caraman Al. (1983), *Metodologia procesului demutizării*, E.D.P., București.
14. Ecaterina Vrasmas (2004), *Introducere în educația cerințelor speciale*, Editura Credits, București
15. Gherguț, A. (2007), *Dicționar de Kinetoterapie*, Polirom; Iași
16. Gherguț, A. (2001), *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii de educație integrată*, Ed. Polirom, Iași
17. Gherguț, Alois (2009), *Sinteze de psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și obținerea gradelor didactice*, Editura Polirom
18. Gherguț, Alois (2009), *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație (editia a II-a)*, Editura Polirom
19. Marcu V. (coord.) (2007), *Va, demecum de psihopedagogie specială*, Editura Universității din Oradea
20. Magerotte G, Willaye E, (2012), *Intervenția comportamentală clinică. Formarea în A.B.A*, Editura ASCR, Cluj Napoca
21. Moldovan, I. (2006), *Corectarea tulburărilor limbajului oral*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
22. Mușu, I., Taflan A. (coord.) (1997), *Terapia educațională integrată*. Ed. Pro Humanitate, București
23. Neamțu, C., Gherguț, A. (2000). *Psihopedagogie specială*. Ed. Polirom, Iași
24. Păunescu, C. (1999). *Psihoterapia educațională a persoanelor cu disfuncții intelective*. Ed. All Educational, București
25. Popovici D.V. (2000), *Dezvoltarea comunicării la copiii cu deficiențe mintale*, Ed. Pro Humanitate, București
26. Petrovan R, . (2018), *Elemente de psihopedagogie specială și psihopedagogia integrării*, Seria Didactica, Alba Iulia
27. Popovici, D. V. (1999), *Elemente de psihopedagogia integrării*, Ed. Pro Humanitate, București
28. Popovici, D.V. (2007), *Orientări teoretice și practice în educația integrată*, Ed. Universității Aurel Vlaicu din Arad
29. Preda, V. (coord.) (1996). *Modele și strategii de aplicare a concepției integraționiste în educarea și recuperarea copiilor cu cerințe speciale*. Cluj-Napoca: Universitatea „Babeș-Bolyai”, Colecția Psihoped-Info, nr.1.
30. Preda, V., Czikier, R. (2004), *Explorarea tactil-kinestezică în perceperea obiectelor, a imaginilor tactile și în scrierea Braille*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
31. Preda, Vasile (coord.) (2000), *Orientări teoretico-praxiologice în educația specială*, Presa Universitară Clujeană
32. Radu, Gh., (2002), *Psihologia școlară pentru învățământul special*, Ed. Fundației Humanitas, București
33. Rozorea, Anca, (2003), *Deficiențele senzoriale din perspective psihopedagogice speciale*, Editura Pontos, Constanța
34. Rusu, C. (coord.) (1997), *Deficiență, incapacitate, handicap*, Ed. Pro Humanitate, București
35. Tinică S. (2004), *Repere în abordarea copilului dificil*, Editura Eikon
36. Ungureanu, D. (1998), *Copiii cu dificultăți de învățare*. Ed. Didactică și Pedagogică, București
37. Vasile Preda, (2007), *Elemente de psihopedagogie specială*, Ed. EIKON
38. Verza E., Păun E. (coord.) (1998), *Educația integrată a copiilor cu handicap*, UNICEF și RENINCO, București
39. Verza E.F, (2004), *Afectivitate și comunicare la copiii în dificultate*, Ed. Fundației Humanitas, București
40. Verza, E., (1977), *Dislalia și terapia ei*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
41. Verza, E., (1983), *Disgrafia și terapia ei*, Editura Didactică și Pedagogică, București
42. Verza, E., (2003), *Tratat de logopedie*, Editura Fundației Humanitas, București
43. Verza, E., (2003), *Tratat de logopedie*, vol. I, Editura Fundației Humanitas, București
44. Verza, E.F., (2002), *Introducere în psihopedagogia specială și asistența socială*, Ed. Fundației Humanitas, București
45. Verza, E.; Verza, F.E. (2011). *Tratat de psihopedagogie specială*, Editura Universității București
46. Vrasmas, E, Stanică, C. (1997), *Terapia tulburărilor de limbaj. Intervenții logopedice*, EDP, București,
47. Vrășmaș, T. (2001), *Învățământul integrat și/sau inclusiv*, Ed. Aramis, București

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Delimitări conceptuale și terminologie specifică - Sugestii de studiu individual pentru realizarea unui minidicționar cu termeni de specialitate - Dezbateri pe marginea diferențelor de organizare, funcționare, curriculum între următoarele forme de învățământ: învățământ de masă, învățământ special, învățământ integrat	Prezentări, dezbateri, studii de caz	4
2. Elemente de psihopedagogia deficienților mintal - Rolul evaluării multidisciplinare pentru o bună orientare școlară și profesională a elevilor cu deficiență mintală	Prezentări de referate, dezbateri, studii de caz	4

- Terapii specifice în cazul deficienței mintale .Importanța implementării planului de intervenție personalizată		
3.Deficiențele senzorial- vizuale - Caracteristicile funcțiilor și proceselor psihice în cazul copiilor cu deficiențe senzorial- vizuale . Aplicarea planului de intervenție personalizată în acest caz. - Compensarea și limitele acesteia. - Limbajul Braille și limbajul mimico-gesticular. - Protezarea auditivă.	Prezentări, dezbateri, studii de caz	4
4.Deficiențele motorii -Dezbateri cu privire la etiologia și manifestarea deficiențelor motorii - Limitele și efectele protezării. Integrarea școlară și profesională în cazul acestor elevi	Prezentări, dezbateri, studii de caz	4
5.Tulburările de limbaj - Dislalia polimorfă: caracterizare, clasificare, etape în corectarea dislaliei. Importanța colaborării dintre cadrul didactic ,logoped și familie în terapia dislaliei. Analiza unor studii de caz cu elemente de terapie logopedică -Dislexia și disgrafia .Studii de caz .Analiza unor programe de intervenție psihopedagogică	Prezentări, dezbateri, studii de caz	4
6.Tulburările socio-afective și comportamentale - Rolul psihodiagnozei și consilierii psihopedagogice în prevenirea comportamentului delinvențial. Studii de caz. Analiza unor proiecte de consiliere		4
7.Deficiențele asociate - Autismul . Caracterizare. Terapii specifice - Sindromul ADHD .Caracterizare. Terapii specifice	Prezentări, dezbateri, studii de caz	4
Bibliografie		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Aitken, S., Buultjens, M. (2007). <i>Procesul de predare – învățare la copiii cu surdocecitate</i>, București, Editura Semne 2. 3.Anca, M. (2000), <i>Intervenții psihopedagogice in antrenarea funcției auditive</i>, Presa Universitara Clujeana, Cluj-Napoca 3. 4.Anca, M.D. (2007). <i>Logopedie</i>. Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca. 4. 5.Anca, M.D.; Hațegan, C. (2008). <i>Terapia limbajului-o abordare interdisciplinară</i>, Presa Universitară Clujeană. 5. Anca, M. (2003), <i>Logopedie</i>, Presa Universitara Clujeana, Cluj-Napoca. 6. 7.Anca, M. (2004), <i>Psihologia deficienților de auz</i>, Presa Universitara Clujeana, Cluj-Napoca 7. 8.Boscaiu, E. (1973), <i>Prevenirea și corectarea tulburărilor de vorbire în grădinițele de copii</i>, E.D.P., București. 8. 9.Boscaiu, E. (1983), <i>Bălbăiala, prevenire și tratament</i>, E.D.P., București . 9. 10.Caraman L.; Caraman Al. (1983), <i>Metodologia procesului demutizării</i>, E.D.P., București. 10. 11.Ecaterina Vrasmas (2004), <i>Introducere în educația cerințelor speciale</i>, Editura Credits, București 11. Gherguț, A. (2007), <i>Dicționar de Kinetoterapie</i>, Polirom; Iași 12. Gherguț, A. (2001), <i>Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii de educație integrată</i> .Ed. Polirom, Iași 13. Gherguț, Alois (2009), <i>Sinteze de psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și obținerea gradelor didactice</i>, Editura Polirom 14. Gherguț, Alois (2009), <i>Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație(editia a II-a)</i>,Editura Polirom 15. Marcu V. (coord.) (2007), <i>Va,demecum de psihopedagogie specială</i>, Editura Universității din Oradea 16. Magerotte G, Willaye E, (2012), <i>Intervenția comportamentală clinică. Formarea în A.B.A</i> ,Editura ASCR,Cluj Napoca 17. Moldovan, I. (2006), <i>Corectarea tulburarilor limbajului oral</i>, Presa Universitara Clujeana, Cluj-Napoca 18. Mușu, I., Taflan A. (coord.) (1997), <i>Terapia educațională integrată</i>. Ed. Pro Humanitate, București 19. Neamțu, C., Gherguț, A. (2000). <i>Psihopedagogie specială</i>. Ed. Polirom, Iași 20. Păunescu, C. (1999). <i>Psihoterapia educațională a persoanelor cu disfuncții intelective</i>. Ed. All Educational, București 21. Petrovan R. . (2018), <i>Elemente de psihopedagogie specială și psihopedagogia integrării</i>, Seria Didactica,Alba Iulia 22. Popovici D.V. (2000), <i>Dezvoltarea comunicării la copiii cu deficiențe mintale</i>, Ed.Pro Humanitate, București 23. Popovici, D. V. (1999), <i>Elemente de psihopedagogia integrării</i>, Ed.Pro Humanitate, București 24. Popovici, D.V. (2007), <i>Orientări teoretice și practice în educația integrată</i> , Ed. Universității Aurel Vlaicu din Arad 25. Preda, V. (coord.) (1996). <i>Modele și strategii de aplicare a concepției integraționiste în educarea și recuperarea copiilor cu cerințe speciale</i>. Cluj-Napoca: Universitatea „Babeș-Bolyai”, Colecția Psihoped-Info, nr.1. 26. Preda, V., Czikar, R. (2004), <i>Explorarea tactil-kinestezică în perceperea obiectelor, a imaginilor tactile și în scrierea Braille</i>, Presa Universitara Clujeana, Cluj-Napoca 27. Preda, Vasile (coord.) (2000), <i>Orientări teoretico-praxiologice în educația speciala</i>, Presa Universitara Clujeana 28. Radu, Gh., (2002), <i>Psihologia școlară pentru învățământul special</i>, Ed. Fundației Humanitas, București 29. Rozorea, Anca, (2003), <i>Deficiențele senzoriale din perspective psihopedagogiei speciale</i>, Editura Pontos, 		

Constanța

30. Rusu, C. (coord.) (1997), *Deficientă, incapacitate, handicap*, Ed. Pro Humanitate, București
31. Tinică S. (2004), *Repere în abordarea copilului dificil*, Editura Eikon
32. Ungureanu, D. (1998), *Copiii cu dificultăți de învățare*. Ed. Didactică și Pedagogică, București
33. Vasile Preda, (2007), *Elemente de psihopedagogie specială*, Ed. EIKON
34. Verza E., Păun E. (coord.) (1998), *Educația integrată a copiilor cu handicap*, UNICEF și RENINCO, București
35. Verza E.F., (2004), *Afectivitate și comunicare la copiii în dificultate*, Ed. Fundației Humanitas, București
36. Verza, E., (1977), *Dislalia și terapia ei*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
37. Verza, E., (1983), *Disgrafia și terapia ei*, Editura Didactică și Pedagogică, București
38. Verza, E., (2003), *Tratat de logopedie*, Editura Fundației Humanitas, București
39. Verza, E., (2003), *Tratat de logopedie*, vol. I, Editura Fundației Humanitas, București
40. Verza, E.F., (2002), *Introducere în psihopedagogia specială și asistența socială*, Ed. Fundației Humanitas, București
41. Verza, E.; Verza, F.E. (2011). *Tratat de psihopedagogie specială*, Editura Universității București
42. Vrasmas, E, Stanică, C. (1997), *Terapia tulburărilor de limbaj. Intervenții logopedice*, EDP, București,
43. Vrăsmaș, T. (2001), *Învățământul integrat și/sau inclusiv*, Ed. Aramis, București

Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei acoperă un segment foarte important al formării profesionale la nivel de licență, fiind în acord cu așteptările comunității specialiștilor din domeniul științelor educației și ale angajatorilor din domeniul educațional.

8. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Volumul și corectitudinea cunoștințelor	Lucrare scrisă	30
	Rigoarea științifică a limbajului	Lucrare scrisă	30
	Organizarea conținutului	Lucrare scrisă	10
10.5 Seminar/laborator	Elaborarea unui portofoliu cu instrumente și aplicații în conformitate cu standardele precizate	Fișă de evaluare a portofoliului	20
	Participare activă la seminarii	Fișă de evaluare seminar	10
10.6 Standard minim de performanță: 50% rezultat după însumarea punctajelor ponderate conform pct.10.3.			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
27.09.2021

Semnătura directorului de departament